

อัตลักษณ์ชุมชนเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนบ้านลานคา จังหวัดสุพรรณบุรี The Community Identity Study for Promoting Tourism in Lanka Community, Suphanburi Province.

สิริกานต์ ทองพูน^{1*}, คัมภีร์ ทองพูน² และคงทัต ทองพูน³
Sirikarn Thongpoon^{1*}, Kumpee Thongpoon² and Khongthat Thongphun³

¹ อาจารย์, โครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุพรรณบุรี, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

¹ Lecturer, Suphanburi Establishment Campus Project, Kasetsart University.

² อาจารย์, สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² Lecturer, Department of Politics and Government, Faculty of Political Science, Hatyai University.

³ อาจารย์, วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

³ Lecturer, College of Arts, Media and Technology, Chiang Mai University.

* Corresponding author, E-mail:sirikarnthong@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาอัตลักษณ์ชุมชนบ้านลานคา 2) แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยใช้อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านลานคา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์ และการประชุมสนทนากลุ่ม

ผลการศึกษา พบว่า อัตลักษณ์ชุมชนบ้านลานคาที่มีลักษณะที่จับต้องได้คือ ด้านโบราณสถาน ได้แก่ วัดลานคา รอยพระพุทธรูปไม้ตะเคียนทอง ศาลปู่เจ้าย่าเมือง ด้านสถาปัตยกรรม ได้แก่ สะพานแขวน บ้านลานคา ด้านโบราณวัตถุ ได้แก่ เรือศรีวันนา อัตลักษณ์ชุมชนที่มีลักษณะจับต้องไม่ได้ คือ ด้านวัฒนธรรมประเพณี ได้แก่ ประเพณีวันสารทไทยพวน ประเพณีทำบุญหลังบ้าน ประเพณีสงกรานต์บั้งไฟไทยพวน ด้านพิธีกรรมและความเชื่อ ได้แก่ การไหว้ปู่เจ้าย่าเมือง ประเพณีกำฟ้า หรือค้ำฟ้า ด้านการแสดงและการละเล่น ได้แก่ การรำวงย้อนยุค การรำโชน และการเต้นบาสโลบ แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยใช้อัตลักษณ์ชุมชน ควรมีแนวทาง คือ การพัฒนาพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว การจัดการสภาพแวดล้อม การปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน การจัดทำเส้นทางท่องเที่ยว และการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ รวมถึงการสร้างตราสินค้าของชุมชน

คำสำคัญ: อัตลักษณ์ชุมชน, การส่งเสริมการท่องเที่ยว

Abstract

The objective of this research was 1) to study community identity of Lanka community 2) to study guideline to promote tourism in Lanka. This study was conducted through qualitative research method, informal interview and focused group discussion.

The study revealed that community identity in Lanka community was linked to historic site and architecture such as WatLanka, Wooden Buddha foot printed, Shrine of PujaoYamung and BanLanka Rope Bridge. The identity of community also linked to tradition and belief such as ReligiousThai-paun festival, Songkran festival, Wai-PujaoYamung, Kam-fah festival, Thai folk dance and Bar slope dance. There are various guidelines to promote community tourism 1) develop and restore historic site and surrounding areas 2) create tourism map 3) using integrated marketing communication strategy 4) create branding for community products.

Keywords: community identity, promoting tourism

บทนำ

ปัจจุบันการท่องเที่ยวส่วนใหญ่มุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพยั่งยืน นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เพื่อการเป็นการแสดงถึงความภูมิใจของประเทศ ทั้งยังเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น และเพื่อเป็นการส่งเสริมจิตสำนึกการอนุรักษ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้ทรงคุณค่าและสามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมให้ยั่งยืนที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นภายใต้ขีดความสามารถของทรัพยากรธรรมชาติที่จะรองรับได้ และตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในชุมชนที่มีต่อขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมต่อกระบวนการท่องเที่ยว อีกทั้งประชาชนทุกส่วนต้องได้รับผลประโยชน์ที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคกัน รวมถึงมีการจัดการทรัพยากรเพื่อสนองความต้องการของประชาชนทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในขณะที่ยังสามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้นไว้ได้ (วีรพร รอดทัศนาศ. 2557)

อัตลักษณ์ชุมชน เป็นลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของชุมชนที่ก่อตัวขึ้นมา ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งนั้นได้ถูกนำมาใช้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจที่จะมาท่องเที่ยวในชุมชนนั้น ๆ ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนภายใต้ขีดความสามารถของธรรมชาติ ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิต นำไปสู่การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้มีความโดดเด่น น่าสนใจ อันเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัวที่สามารถบ่งบอกความเป็นตัวตนของชุมชน เกิดการพัฒนาควบคู่ไปกับการคำนึงถึงรากเหง้าทางวัฒนธรรม ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวเกิดการจดจำและเกิดความประทับใจ และทำให้แหล่งท่องเที่ยวนั้นมีจุดขายที่ไม่เหมือนใคร (อินทรา พงษ์นาค. 2557)

การเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี มีสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลายให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัส และค้นหา จังหวัดสุพรรณบุรีมีความโดดเด่นในด้านการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม การที่แต่ละชุมชนมีบันทึกเรื่องราวของอดีตที่ยาวนานและ น่าสนใจ รวมถึงมีหลักฐานด้านโบราณสถาน และโบราณวัตถุ สิ่งก่อสร้างทางพุทธศาสนาที่งดงามและทรงคุณค่าทำให้แหล่งท่องเที่ยวในแต่ละชุมชนมีความเป็นเอกลักษณ์

ดังนั้น การศึกษาอัตลักษณ์ชุมชนเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านลานคา อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จะเป็นแนวทางในการศึกษาบริหารจัดการการส่งเสริมท่องเที่ยวให้ชุมชนมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะด้านอัตลักษณ์ของชุมชนและส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านลานคา
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยใช้อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านลานคา

แนวคิด ทฤษฎี

แนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์ (Identity)

อัตลักษณ์ (Identity) หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะตัวซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ของลักษณะเฉพาะบุคคล สังคม ชุมชนหรือประเทศนั้น ๆ อาจรวมถึง เชื้อชาติ ภาษา วัฒนธรรมท้องถิ่น และศาสนา ฯลฯ ซึ่งมีคุณลักษณะที่ไม่ทั่วไปหรือสากลกับสังคมอื่น ๆ หรือเป็นลักษณะที่ไม่เหมือนกับของคนอื่น ๆ (อภิญญา เพื่องฟูสกุล. 2546)

ชลธิชา มาลาหอม (2555) กล่าวว่า อัตลักษณ์ชุมชน หมายถึง รากเหง้าหรือวัฒนธรรมทางสังคมที่ถูกหล่อหลอมให้เกิดขึ้นมาและใช้ในการยึดเป็นภูมิปัญญา ขนบธรรมเนียมประเพณีในการปฏิบัติในสังคมนั้น ๆ ซึ่งมีความโดดเด่นหรือความแตกต่างกับขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมในสังคมอื่น ๆ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะกลุ่มชุมชน

แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว

การส่งเสริมการท่องเที่ยวมีหลักการดำเนินการดังนี้ 1) เร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดกและสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ทั้งในเขตเมืองและนอกเมือง เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจับจ่ายซื้อสินค้าโดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชน รักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง 2) เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้นทั้งในรูปแบบการจัดสหกรณ์การท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว 3) เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว เร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยว 4) เร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่น ๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุน การจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว 5) บริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชนตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย (พรทิพย์ กิจเจริญไพศาล.2553)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้จะใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ได้แก่ การวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) ควบคู่กับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และประชุมสนทนาแบบกลุ่ม (Focus Group Discussion)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกในชุมชนบ้านลานคา อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างคือ คณะกรรมการของชุมชนบ้านลานคา จำนวน 15 คน

ผลการวิจัย

ชุมชนบ้านลานคา เป็นชุมชนชาวไทยพวน ที่อพยพมาจากแขวงหลวงพระบาง ประเทศลาว ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 ราวปี พ.ศ. 2370 โดยมีผู้นำคือนายวันดี หรือขุนกำแหง ได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานในพื้นที่บ้านลานคาริมแม่น้ำท่าจีน เป็นพื้นที่ที่มีห้วยค้ำขึ้นมากเป็นลานห้วยค้ำ ซึ่งห้วยค้ำสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการมุงหลังคาบ้านเรือนได้ ชุมชนบ้านลานคาประกอบด้วย 4 คุ่ม คือ คุ่มเมืองเปี้ยว (บ้านลานคา) คุ่มปู้ยาเมือง คุ่มขุนภิรมย์ และคุ่มตากแดด ปัจจุบันบ้านลานคา ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 3 ต.โคกคราม อ.บางปลาม้า จ.สุพรรณบุรี

จากการศึกษาอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านลานคา พบว่า สามารถจำแนกอัตลักษณ์ของชุมชนได้ใน 2 ลักษณะ คือ อัตลักษณ์ที่มีลักษณะจับต้องได้ และอัตลักษณ์ที่มีลักษณะจับต้องไม่ได้ โดยอัตลักษณ์นี้จะแสดงให้เห็นอัตลักษณ์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ อัตลักษณ์ด้านสังคม วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ อัตลักษณ์ด้านศิลปวัฒนธรรม และอัตลักษณ์ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี

โดยอัตลักษณ์ที่มีลักษณะจับต้องได้ของชุมชนบ้านลานคา จะเป็นสถานที่สำคัญทางศาสนาและประวัติศาสตร์ ที่แสดงให้เห็นอัตลักษณ์ด้านศิลปวัฒนธรรม ได้แก่

วัดลานคา ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำท่าจีนแถบตะวันออก หมู่ที่ 3 ตำบลโคกคราม (เก่าห้อง) อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จากหลักฐานทางจังหวัด (ฉบับกรมศาสนา) วัดลานคา เดิมชื่อ วัดจำปา ตั้งอยู่ที่ตอน ห่างจากแม่น้ำท่าจีน ประมาณ 1 กิโลเมตร ทำให้การคมนาคมติดต่อไม่สะดวก เนื่องจากสมัยโบราณการคมนาคมนิยมใช้ทางน้ำเป็นหลัก ชาวบ้านจึงได้ช่วยกันย้ายวัดมาตั้งในที่ใหม่บริเวณริมแม่น้ำท่าจีน (ที่ตั้งวัดปัจจุบัน) ซึ่งบริเวณดังกล่าวเป็นที่รกร้างว่างเปล่า มีต้นไม้ และหญ้าขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น โดยเฉพาะ หญ้าคา ขึ้นอยู่มากเป็นพิเศษ และด้วยเหตุนี้จึงได้ลงความเห็น เปลี่ยนชื่อวัดใหม่เป็นชื่อ วัดลานคา ส่วน วัดจำปา นั้นปัจจุบันยังมีเจดีย์และบ่อน้ำเหลืออยู่เป็นหลักฐาน

รอยพระพุทธรูปไม้ตะเคียนทอง เป็นศิลปะสมัยรัตนโกสินทร์สร้างด้วยโลหะทาสี และทาทอง มีขนาดกว้าง 52 เซนติเมตร ยาว 141 เซนติเมตร สูง 27 เซนติเมตร

ศาลปู่เจ้าย่าเมือง เป็นศาลประจำหมู่บ้านไทยพวน เป็นเทพศักดิ์สิทธิ์ในเรื่องการป้องกันไฟของคนพวน เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำเมืองเปี้ยว ของประเทศลาว ตั้งขึ้นหลังจากที่บ้านเก่าห้องเกิดเพลิงไหม้สามครั้งสามโดยไม่มีสาเหตุ ขุนกำแหงฤทธิสงสัยจึงให้โหราทำนายว่าบ้านนี้จะต้องปลูกให้ได้เก่าห้อง และให้มีสิ่งที่เคารพบูชาไว้หลังหนึ่งชื่อว่า “ศาลปู่เจ้าย่าเมือง” แล้วจะอยู่เย็นเป็นสุขไว้ให้ลูกหลานกราบไหว้บูชา

พิพิธภัณฑสถานเรือ คนในชุมชนบ้านลานคาชื่นชอบการแข่งขันเรือยาวและมีเรือประจำหมู่บ้านชื่อเรือ “ศรีวันนา” ขุดจากไม้ตะเคียนทอง โดยนายวัน ศรีวันนา ซึ่งเป็นชาวบ้านเก่าห้อง (วัดลานคา) เป็นผู้ดำเนินการ และได้จัดหาช่างมาขุดเรือซึ่งเรือที่ขุดในสมัยนั้นรูปทรงของเรือมีท้องเรือค่อนข้างกว้างเกินไป พระครูวาทีธรรมคุณจึงได้ซ่อมแซมใหม่ เมื่อซ่อมแล้วเรือก็เปรี้ยวเล็กน้อยนำไปแข่งขันประสบความสำเร็จตลอดมา เรือศรีวันนาเป็นเรือขนาด 55 ฝีพาย ปัจจุบันได้นำมาเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑสถานเรือพื้นบ้าน วัดลานคา

สะพานแขวนบ้านลานคา – ตลาดเก่าห้อง สร้างเมื่อ ปี พ.ศ. 2555 เป็นสะพานข้ามแม่น้ำจากวัดลานคาไปตลาดเก่าห้อง

ส่วนอัตลักษณ์ชุมชนที่มีลักษณะจำต้องไม่ได้ที่พบของชุมชนบ้านลานคาจะเป็นประเพณี พิธีกรรม ด้านศาสนา ภาษา และการแสดง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน ได้แก่ ประเพณีวันสารทไทยพวน ที่จัดขึ้นในวันแรม 15 ค่ำ เดือน 10 ของทุกปี (อาจเริ่มตั้งแต่สิ้นเดือน 9 เป็นต้นไป) ลูกหลานที่ไปประกอบอาชีพต่างถิ่นจะเดินทางกลับมาบ้านเกิดเพื่อทำบุญกับครอบครัว ชาวบ้านจะนิยมทำขนมในวันสารท ได้แก่ กระยาสารท กะละแม ข้าวเหนียวแดง ข้าวต้มมัด ขนมกง

ประเพณีทำบุญหลังบ้าน เป็นประเพณีของชาวไทยพวน จัดขึ้นในเดือน 6 เป็นต้นไป โดยจะจัดขึ้นบริเวณหลังหมู่บ้านวันเข้าพรรษาในช่วงเช้า เชื่อว่าเป็นการสะเดาะเคราะห์ต่อชะตา เพื่อความเป็นสิริมงคลต่อตนเองและครอบครัว

ประเพณีสงกรานต์บั้งไฟไทยพวน เป็นประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวไทยพวน หรือลาวพวน (ชาวไทยพวน หรือลาวพวน เป็นกลุ่มที่มีบรรพบุรุษอพยพมาจากเมืองเวียงจันทน์ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ใช้ภาษาพวนเป็นภาษาพูด) การจุดบั้งไฟเพื่อบูชาพญาแถน ผีฟ้าบนสวรรค์ตามความเชื่อของชาวไทยพวนโบราณ ประเพณีนี้โดยปกติจะจัดขึ้นในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ของทุกปี เพื่อระลึกถึงพระคุณของพระพุทธรูปเจ้า สำหรับชาวไทยพวนใน อำเภอบางปลาม้า ซึ่งจะจัดงานประเพณีในวันสงกรานต์ของทุกปี

การไหว้ปู่เจ้าย่า ่งเป็นงานประจำปีจัดในวันแรม 9 ค่ำ เดือน 9 และวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 5 เพื่อระลึกถึงดวงวิญญาณของบรรพบุรุษและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สถิตอยู่ในบริเวณศาลปู่เจ้าย่าเมือง โดยมีเครื่องเซ่นไหว้ประกอบด้วย อาหารคาวหวาน หัวหมู ขนมต้มแดง ต้มขาว กล้วย มะพร้าวอ่อน เป็นต้น และมีการอัญเชิญวิญญาณของบรรพบุรุษเข้าทรงลูกหลาน ผู้ที่ถูกประทับทรงจะพูดภาษาไทยพวนได้อย่างคล่องแคล่ว ทั้งที่โดยปกติไม่สามารถพูดภาษาไทยพวนได้ และหากคนในหมู่บ้านจะทำพิธีกรรมใด ๆ เช่น อุปสมบท สมรส หรืองานศพก็จะมีการบอกกล่าวก่อนทุกครั้ง

ประเพณีกำฟ้า หรือ ค่ำฟ้า จัดขึ้นในวันขึ้น 3 ค่ำ เดือน 3 ของทุกปี

การแสดงของชุมชน จะมีการรวมกลุ่มของสมาชิกในชุมชน เพื่อทำการแสดงร่ายรำย้อนยุค การรำโขน และการเต้นบาสโลบ ในงานบุญเทศกาลหรืองานประเพณีของชุมชนบ้านลานคา นอกจากนี้ยังมีอัตลักษณ์ด้านการใช้ภาษาถิ่นซึ่งเป็นภาษาไทยพวน

แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน พบว่า ชุมชนบ้านลานคามีทรัพยากรหลักในการนำเสนอคุณค่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทั้งประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตที่สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชน การส่งเสริมการท่องเที่ยวควรจัดให้กิจกรรมที่สามารถทำให้นักท่องเที่ยวได้เข้าใจ และเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ ที่แสดงคุณค่าของความเป็นชุมชน และต้องอาศัยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกลุ่มผู้เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนด้วย ไม่ว่าจะเป็นการเป็นเจ้าบ้านที่ดี การมีโครงสร้างพื้นฐานที่อำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว รวมทั้งการใช้การสื่อสารการตลาดที่เข้าถึงนักท่องเที่ยวด้วย

สรุปและอภิปรายผล

แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน คือ การพัฒนาพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว การจัดการสภาพแวดล้อม การปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน การจัดทำเส้นทางท่องเที่ยว การจัดทำแผนธุรกิจชุมชนท่องเที่ยวและการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ รวมถึงการสร้างตราสินค้าของชุมชน การบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการกำหนดอัตลักษณ์ของชุมชนที่มีส่วนส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว เส้นทางท่องเที่ยว การพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงการจัดให้มีการรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อก่อให้เกิดการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

- ชลธิชา มาลาหอม. (2555) อัตลักษณ์ชุมชนรากฐานสู่การศึกษา. วารสารเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 9(1),41.
- พรทิพย์ กิจเจริญไพศาล. (2553) การศึกษาทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนชาวมอญเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วีรพร รอดทัศนาศ. (2557) การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มไทยพวน : กรณีศึกษาชุมชนเก่าห้องอำเภอบางปลาหม้อ จังหวัดสุพรรณบุรี. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อภิญา เพื่องฟูสกุล. (2546). อัตลักษณ์(Identity)การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- อินทิรา พงษ์นาค. 2557. อัตลักษณ์ชุมชนเมืองโบราณอุททองเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทางวัฒนธรรม (สหสาขาวิชา), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.